

KURJER ZAGŁĘBIA

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, ul. Iwangrodzka Nr. 7.

Sosnowiec d. 27 kwietnia.

Z prawdziwą przyjemnością zamieściliśmy niedawno: „kilka myśli z pod serca”, wypowiedzianych przez tutejszego obywatela p. Fr. Molickiego. Jego apel do rodaków pod hasłem: „Uszlachetnijmy się”, znalazł z pewnością oddźwięk we wszystkich polskich sercach i umysłach, odczuwających konieczność wszechstronnego, a więc i moralnego odrodzenia się społeczeństwa. I niewątpliwie są już liczne objawy podążania w tym kierunku, o ile rzecz dotyczy tutejszego środowiska. Gród nasz w międzyczasie przeżywał wydarzeń, stanowczo spoważniał.

Zapał do pracy obywatelskiej i rozmaitych przedsięwzięć kulturalno - narodowych, znacznie się wzmógł, nie mówiąc już o rozległej akcji dobroczynnej, która przynosi zaszczyt wielu czynnikom społecznym.

Czy jednak w równym stopniu zmieniła się fizjonomia Sosnowca, na punkcie moralności publicznej? Czy ustąpiły różnego rodzaju ekscesy i t. zw. „lumpowania” wielu osobników, wywołujących swym postępowaniem, ogólne zgorzienie? Niewątpliwie i pod tym względem stan rzeczy zmienił się na lepsze. Raz dlatego, że znikły z powierzchni rozmaite przybytki, w których się uprawiał kult Bachusa i Wenery, powtórnie, skurczyły się środki materialne, a wreszcie w niejedynej obudziło się sumienie, że jakoś „lamparcie życie” w dzisiejszych czasach, to występek, wprost zbrodnia narodowa. Zresztą i w opinii publicznej, obudziła się większa czułość na każdy objaw cynicznych birbantek. Mamy tego dowód w innym „głosie”, który wyrażając uznanie dla myśli p. Molickiego, występuje z szeregiem oskarżeń, przeciw pewnej grupie osób, uprawiających wstępną orgję hulaszczą.

Z łatwo zrozumiałych względów „głowski” temu, nie możemy udzielić gościny. Zaznaczamy jedynie, że rozchodzi się tu o takie postępy, które przynoszą ujmę ich sprawcom, chcącym uchodzić za uczciwych członków społeczeństwa. Oczywiście, że rozległe te hulanki, odbywają się tajemniczo, z zachowaniem niezbędnych ostrożności, aby wszystko było okryte pomrokiem nocy. Więc, wobec podobnej tajemniczości — ktoś może powiedzieć — wszystko jest w porządku, skoro niema publicznego zgorzienia. Mylne to wnioskowanie. Ponieważ fakty przenikają już do świadomości wielu osób, zaczyna się więc stopniowo wytwarzać t. zw. „sekret poliszynela”.

Należy przeto zawczasu przeciw podobnym objawom zareagować, w nadziei, że to nie jedynego upamięta i powstrzyma od dalszych ekscesów, chociażby tylko przez wzgląd pociągnięcia pod pręgierz opinii ludzi uczciwych. Zresztą, nie wątpimy, że ten lub ów „lekkoduch”, o ile nie ugrzązł jeszcze w nałogowym cy-

nizmie, wycofa się z kompanijki straceniów dla których: ideały narodowe, obowiązek służenia Ojczyźnie, to jedynie puste dźwię-

ki. Bo takich osobników dewizą życia jest: *Pereat mundus fiat...* „korytko doczesności”.

Bol. Szymański.

Z widowni wydarzeń.

Na ziemiach polskich.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (BTW) Z głównej kwatery donoszą:

„Odparliśmy kilka ataków rosyjskich, wykonanych w nocy w okolicy na północ-zachód od Ciechanowa.

Położenie nie uległo zmianie”.

Komunikat austriacki.

WIEN. (BTW). Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefer donosi: „Na froncie walk w Karpatach uzyskaliśmy w dolinie Orawy około Kozłowy nowe korzyści. Po kilkudniowych zaciętych natarciach zdobyły wczoraj nasze wojska szturmem górę Ostry z południowej strony Kozłowy. Równocześnie udało się sąsiadującym z nami wojskom niemieckim, na przyległych zachodnich gościńcach, posunąć się na przód. Wogóle wzięliśmy 652 jeńców.

Przez zdobycie góry Ostry i przez zajęcie tlvów Cwinina, jest obecnie nieprzyjaciel usunięty z całego terenu, obwarowanych swych pozycji, po obydwu stronach doliny Orawy.

Na pozostałych miejscach frontu walk w Karpatach, trwają odosobnione walki artylerji.

W Królestwie Polskiem i Galicji zachodniej panuje przeważnie spokój”.

Cesarz Mikołaj w Przemyślu.

PIOTROGRÓD (BTW). Cesarz rosyjski udał się w towarzystwie generalissimusa wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza i jego sztabu ze Lwowa do Przemyśla. Zamieszkał on w domu, w którym dawniej mieściła się kwatera komendanta twierdzy, generała Kusmanka. Cesarz dokonał przeglądu wojsk, zwiedził fortyfikacje Przemyśla i powrócił następnego dnia do Lwowa.

Dr. Biliński o stanowisku Galicji.

WIEN. (B. kor.). Ukazał się tu pierwszy numer pisma: „Polnische Central Korrespondenz”, zawierający artykuł wstępny prezesa Koła Polskiego d-ra Bilińskiego, o stanowisku Polaków wobec wojny. „Naród polski w Galicji oczekuje — podnosi autor — z zaufaniem od starodawnej monarchji austro-węgierskiej, że wkrótce umożliwi mu odbudowę zniszczonego kraju i stworzy w swych ramach silne gniazdo dla pomnożenia własnej potęgi i szczęścia Polaków”. Przypomina dr. Biliński historyczne hasło Sejmu galicyjskiego: „Przy Tobie stoimy i stać chcemy” i kończy, że w tym kierunku rozpoczęta właśnie publikacja będzie prowadzona i podawać ma wierne wiadomości dla niepolskiej publiczności obu państw sprzymierzonych.

Na Zachodzie.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (BTW) Z głównej kwatery donoszą:

„Pod Ypres trwały walki w dalszym ciągu. Na zachodnim brzegu kanału Lizerne, o której to miejscowości twierdzą Francuzi, że ją odzyskali, jest w naszym posiadaniu. Także na wschód od kanału utrzymaliśmy się przy zajętej terytorjum. Liczba zdobytych dział wzrosła do 45, między którymi znajdują się, jak już przedtem powiedziano, cztery ciężkie działa angielskie. Na północ zachód od Zonnebecke kontynuowaliśmy nasze ataki i przytem wzięliśmy do niewoli przeszło 1000 Kanadyjczyków. Ogólna liczba jeńców podwyższa się przez to na 5000. Osobliwa mieszanina narodów — murzyni senagalscy, Anglicy, Turkosi, Hindusi, Francuzi, Kanadyjczycy, Zuawi, Algierczycy — znalazła się tu razem na stosunkowo małej przestrzeni.

W Szampanii na północ od Beauséjour odparliśmy dwa ataki francuskie, wykonane w nocy.

Na wzgórzach Mozy nasze ataki postępują pomyślnie. Wzięliśmy szturmem kilka grzbietów górskich, znajdujących się obok siebie aż do wzgórza na zachód od Les Eparges. Zabraliśmy do niewoli kilkuset Francuzów i zdobyliśmy kilka karabinów maszynowych.

W lesie Ailly nie powiodły się ataki francuskie.

W Wogezach w wykonanym z naszej strony ataku odzyskaliśmy znowu Hartmannsweilerkopf, przyczem wzięliśmy do niewoli 11 francuskich oficerów i 749 szeregowców oraz zdobyliśmy 6 przyrządów do rzucania min i 4 karabiny maszynowe”.

Straty na morzu.

BERLIN (BTW.) „Z Kopenhagi donoszą, że parowiec angielski „Saint Laurence” trafiony torpedą łodzi niemieckiej zatonał. Załogę w części uratowano. Ze Sztokholmu telegrafują, że fiński okręt „Frack” na wodach fińskich również trafiony niemiecką torpedą, zatonał. Z Kopenhagi donoszą, że duński okręt „Nidaros” ładowny żywnością został na drodze do Czimsby zajęty i do Syltu zawieziony. Ruch parowców między Szwecją a Finlandją został wstrzymany”.

Turcja i trójporozumienie.

Komunikat turecki.

KONSTANTYNOPOL. (BTW). Z Głównej kwatery donoszą: „Dn. 25 b. m. popołudniu rozpoczęła flota rosyjska, w celach demonstracyjnych, bo po za linją, dosięgając naszych fortyfikacji nad Bosforem, ogień działowy. Trwał on przez półgodziny, poczem odpłynęła flota rosyjska w kierunku północnym. Nasze pozycje uznały za potrzebne

i korzystne odpowiadać na ogień. Z innych placów boju nie ma nie ważniejszego do doniesienia”.

O Dardanele.

BERLIN (BTW). „Lokal Anzeiger” donosi z Kopenhagi: „Lord Beresford wystosował na posiedzeniu izby gmin do Asqitha zapytanie, kto jest odpowiedzialny za operacje w Dardanelach, gdyż przez nieprzeprowadzenie równoczesnych ataków ze strony ładu i morza ostateczne zwycięstwo zostało odsunięte. Asqith odpowiedział: „Nowy atak na lądzie i na morzu będzie przeprowadzony pod odpowiedzialnością rządu”.

„Co się dzieje we Francji?”

Pod powyższym tytułem „Neue Zürcher Zeit.” pisze: „Byłoby błędem myśleć, że Francji oszczędzono przykrości, które mają inne państwa pod względem zaopatrzenia ludności swej w żywność. Zapewne, że Francja jest jednym z największych producentów zboża; ale za to też są Francuzi największymi zjadaczami chleba na świecie.

Oczywiście, że Francja wzdycha do pokoju, ale myśląc o nim mówi się wciąż o wielkiej ofensywie. Wszystkich dawniej uznanych za niezdatych, dziś pod broń powołują. Pozostają tylko pewne klasy rezerwy terytorjalnej, których dotychczas nie powołano, mężczyźni w wieku od 45 — 48 lat. Młodzi ludzie kończący w roku bieżącym 18 rok życia zostali już powołani na mocy uchwały parlamentu. Czas powołania ich w szeregi określony zostanie, gdy się ukończą obrady rewizyjne.

Jest rzeczą niezaprzeczoną, że w operacjach wojennych następuje okres nowy. Na froncie pracuje się energicznie. Tak naprzykład ciężka artylerja wznosi nowe platformy dla armat. Umieszczają je głównie za obecnymi szeregami, co atoli nie oznacza, aby się cofano. Bezwątpienia jest to środek ostrożności.

General Joffre ruchliwszym jest, niż kiedykolwiek. Z powodu napadu Zeppelinów przybył do Paryża, aby oddziałowi lotniczemu zrobić wyrzuty gwałtowne. To atoli nie przeszkodzi temu, że ci, którzy nie schronią się do piwnic, pobięgnią znowu na ulicę lub do okien, aby mieć widowisko w ciemnej nocy oświetlonych dwóch potworów, lecących wśród trasku bomb. Widok to fanastyczny i dający pełne wrażenia”.

Za pokojem.

Kobiety amerykańskie rozwijają ożywioną propagandę na rzecz pokoju i nalegają na prezydenta Wilsona, by zwołał konferencję państw neutralnych. Nauczycielka miss Blake zainicjowała również zbieranie podpisów dzieci amerykańskich, tych, które to w grudniu posłały wiele prezentów dla dzieci państw wojujących.

Dzieci amerykańskie żądają pokoju — w interesie właśnie tych swoich rówieśników europejskich, których rodzice girą na polach bitew. Rezultatem tej, jak ją nazwano w Ameryce, „wyprawy krzyżowej dzieci dwudziestego stulecia” jest memorjał z 350,000 podpisów dzieci z całych Stanów Zjednoczonych, który uroczysto wręczono sekretarzowi stanu Bryanowi.

Miss Blake nie ludzi się zresztą co do tego, by ta petycja wywarła znaczniejszy wpływ na politykę; chodziło jej jednak przytem także o to, aby przez agitację za temi podpisami wszczepić u dzieci miłość pokoju i

